

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 8. uri zjutraj.
 „Edinost“ stane:
 za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
 za pol leta „ 3.— „ 4.50
 za četrt leta „ 1.50 „ 2.25
 Z „Novičarjem“ vred:
 za vse l-to gl. 7.—
 „ pol leta „ 3.50
 „ četrt „ 1.75
 Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov. v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov. — „Novičar“ pa po 2 nov.

EDINOST

Oglasila se računata po 8 nov. v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
 Poslana, javne nabvale, omarnice itd. se računata po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piasza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inšerate prejema upravništvo Piasza Caserma št. 2. Odpre reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinost je moč«

Družba sv. Cirila in Metoda za Istro.

Odbor te družbe poslal nam je nastopno okrožnico, katero toplo priporočamo vsem slovanskim rodoljubom na uvaženje.

P. n. gospod!

Razmere, v katerih živi več del hrvatskega ali slovenskega naroda v Istri, so jako žalostne. Cela važna sela in okolice nimajo niti ljudskih šol, a v mnogih krajih, kjer obstoje, so take, da ne nosijo koristi, marveč so pogostoma na škodo, kajti niso osnovane na zdravi podlagi narodnega jezika. Tako nam pogiba ljudstvo z jedne strani, ker nima nikakoršnega pouka in prosvete, z druge strani pa pogiba tudi naša narodnost pod uplivom tujstva ter njega lažne kulture.

Osobito je dosegel tekem zadnjih let svoj vrhunec napor naših narodnih nasprotnikov v tem, kako da bi odtujil kolikor bolj našo mladino svojemu rodu in jeziku.

Nismo mogli dalje motriti tega nesrečnega stanja, katero se osobito v nekaterih krajih Istre pokazuje v celotni svoji nevarnosti.

Da pouspešujemo hrvatsko ali slovensko šolstvo v Istri kolikor tiče nas, zapali smo poleg Božje pomoči v lastne svoje sile, ustanovivši „Družbo sv. Cirila in Metoda za Istro“ s sedežem v Pulju.

Pravila naše družbe potrdilo je visoko c. kr. namestništvo za Primorje v Trstu odlokom z dné 24. februarja 1893, št. 2857, valed česar smo postavno priznano društvo.

Udje so ustanovniki, kateri vplačajo vsaj 100 goldinarjev ali takoj o prijavi, ali pa čez leto dnij po prijavi. Dotični, kateri doprinesajo redno vsaj 1 gl. na leto, so letni udje.

Nastojali smo, da imamo po raznih primernih krajih Istre svoje poverjenike, kateri bodo nabirali udnino in druge do-

brovoljne prinose, ter bodo tudi v ostalem delovali v družbin prospéh.

Kratili smo družbo z imeni naših svetih aposteljev-prosvetiteljev, ker je naš namen in svrba po pravilih, da pouspešujemo prosveto v Istri na podlagi vere in narodnosti, kar je po našem prepričanju edina prava pot.

Naloga naši družbi je velika, in tudi žrtve posamičnikov morajo biti velike.

Stavljamo zato vročo prošnjo do vseh rodoljubov po Istri, da uvaževaje pretežki položaj, v katerem se nahajamo, se ne ustrašijo nobene muke in nobenega truda za napredek „Družbe sv. Cirila in Metoda za Istro“. Ako je torej kedaj, mislimo da je sedaj prava doba, da rodoljubna naša duhovščina uprav vplamti svetim žarom rodoljubja ter da se postavi na čelo temu našemu kulturnemu započetju. Obrachamo se v imenu sirotice Istre posebno do naših najbližjih bratov Hrvatov in Slovencev v drugih zemljah ter se nadejamo zaupno, da nas niti druga slovanska plemena monarhije, osobito bratje Čehi ne puste osamljene v tem poduzetju za prosvetljenje te do sedaj najzapuščenejšje zemlje, in za obrambo naše narodnosti, izložene neprestanim valovom tujstva!

V Pulju, dné 5. julija 1893.

Uprava „Družbe sv. Cirila in Metoda za Istro.“

Dr. Dinko Vitezić, predsednik.

Dr. Matko Laginja, tajnik.

Dr. Andrej Stanger, blagajnik.

Viktor Tomičič, }
 Dr. M. Trinajstić, } namestniki.
 Dr. K. Janežič, }

* Pisma pošiljajo se tajuju v Pulj (Pola), denar pa denarničarju v Volosko.

Tako nekako, pravim, bilo mi je pri srci.

Okoli mene bilo je še tiho vse, le ptičice so se že oglašale in v solnčni krajini zlatili so se po malem jutranji oblaki.

Kdo bi mislil, da krije toliko gorja ta mrak pod manoj in tako malo veselja, tako malo čiste, trajne radosti, in kako je to vse prišlo? . . .

Od roba se spustim doli v tiho ravan, potem pa sprostem roki, kakor bi hotel objeti mogočno gorovje, ki je stalo pred menoj — —. Gori! tja gori v vaše temote, notri v vaše tajno tiho naročje podaja se sin doline — izprejmite me ve blage gore! — vzdihnem in krepko zastavim korak, ki me po dveurinem poti prinese v podnožje krasnih planin.

Mejpotoma cvetelo je vse križem, cvetoče veje jablan in drugih dreves pripogibale so se doli na pot in se milo dotikale mojega srečnega čela — oj kolikokratno zagrnil sem se v njihovo čarobno evetje in od rajске radosti skoro prominol! Tako tiho, tako rajsko duhteče in polumračno sladko je bilo okrog, kakor da sva jaz in zemlja cvetoča sama: ona, ki srečnim trepetom prenaša korake moje, kakor mati, ki nese dete svoje sklenjeno na lju-

Bog jo razumi — mi je ne moremo razumeti.

Njegova ekscelencija vitez Rinaldini odpotoval je v ponedeljek na Dunaj. Ne treba menda posebnega proroškega duha, da uganemo, kateri vzroki so zvalili našega gospoda namestnika tja gori v sijajno metropolo države naše. To potovanje je brezdomno v tesni zvezi z dogodki od dne 6. t. m. Dan 6. julija 1893. podčrtati treba prav debelo v tržaškem koledarju, a ne rudeče, ampak črno, prav črno. Tega dne zabliskalo je zopet na našem obzorji in ob bliskovnem svitu prepričati se je mogel vsakdo, da voz naš tiči globoko — v blatu. Ob bliskovnem svitu prepričati se je mogel vsakdo, da se na odnošajih v našem mestu ne da kar čisto nič več krpati, ampak da tu treba radikalno trebiti in rane — rezati.

Kaj se je zgodilo dne 6. julija? Čestiti čitatelji so menda že uganili, da nam je na misli izvolitev g. Pitterija županom tržaškim.

Ta dogodek je brezdomno napotil njegovo ekscelencijo, našega gospoda namestnika, na Dunaj. Seveda ni treba naglašati, da vsi, brez razlike narodnosti in stranke, nestrpnno pričakujemo vesti z Dunaja, ki nam pove, kako so se odločili odločilni krogi na Dunaji: kakimi sredstvi da hočejo zdraviti zelo bolne odnošaje naše, ali hočejo še nadalje krpati, ali pa — rezati. In nam, ki sodimo stvari s tega stališča, je vprašanje: ali potrdi Njegovo Veličanstvo našega staro-novoga župana ali ne, velikanske važnosti.

In vendar bi bilo vsako ugibanje v tem trenutku gola потраta časa: potrpiamo le še par dni, in ustreženo bo naše radovednosti. In ker ima v tej zadevi odločiti presvita krona sama, bilo bi tudi nekako drzno, razmotrivati to vprašanje.

Umestnejše je za danes, da obrnemo nekoliko pogled svoj — v minole dni, toli znamenite za naše tržaško javno življenje.

beče njeno srce, in jaz, ki sem nje naj-srečnejše, a tudi najpriprosteje dete, kolikor ima otrok . . .

Zavil sem v ozko tiho dolino med gorami, v ozko a krasno in cvetočo dolino. Ob dolini dvigale so se strme stene k nebu in branile solnčnemu svitu notri v globoko zavetje. Vender je solnčni svit žarel že v skrajnem konci doline, ki se je tlom dvigala čedalje više in konečno se obesila čez visoko sedlo skalin, strmedih pred menoj.

Tu notri pa sem se zamislil v prirodo in njena čuda, prisluškal šepetanju razvijajočega se rastlinstva, ki je sililo iz globočin ven na svitli zrak, čul sem duhove cvetlične zdihovati ob koreninicah njenih zalih teles in radovati se trenutka, ko bodo žareli v, žal, tako kratki krasoti njihovega žitja ob solnici.

Danes bodem srečen! vzkliknil sem glasno; vse se oglašala klicu mojega srca, karkoli je čarobnega v tem stvarstvu in skoro da sem preplul ostali del doline, kot bi me bil dvignil čarni duh, stal sem v rajskem sedlu gori na višini!

Tu gori!

Zares, bil je svet, popolnoma meni neznan, ne svet, raj, kakoršnega morda

Vlada je razpustila mestni zbor ob nenavadnem trenutku in s tem je pripoznala na glasen način, da smatra ta zbor v njega prejšnji sestavi kot nevarnost tako za državni interes, kakor tudi za blaginjo mesta samega. Ta korak vladin je bil tem važnejši, ker se je storil v kljub vnanji konstelaciji, ali da govorimo jasneje: vkljub sméri trojnovezne politike in tudi vkljub starim, sgrešenim, a, žal, še vedno veljavnim tradicijam, določujočim smer vladine politike na Primorskem posebej.

Razpuščenje mestnega zbora tolmačilo se je različno, ali ogledujmo si to zadevo kakor koli bočemo, toliko je gotovo, da vladi iz zelo tehtnih vzrokov ni bil povolji prejšnji mestni zbor. Iz te istine pa ne moremo izvajati družega zaključka, kakor tega: da je želela, da zasedojo drugi možje kurulske stole v mestni zbornici.

V ta namen se je začelo tudi res delovati, ali tako nerodno, da se Bogu usmili. Nočemo tu ponavljati vseh vnebovpijočih grehov, s katerimi si je obložila svojo vest tiista stranka, ki si nadevlje — Bog jej odpusti ta greh, mi ga jej ne moremo — ime „konservativna“, ampak konstatujemo le, da je bil izid volitev zelo žalosten, ali popolnoma naraven, to je: primeren nerodnosti, neodločnosti, neiskrenosti in breznačelnosti konservativne stranke.

Konservativna stranka je doživela popolen poraz: prikorakala je v novo zbornico v odločni manjšini. Ali tudi kot manjšina bi bila lahko častno vršila svojo nalogo. A kakov je bil nje prvi korak? Tak, da je morala izgubiti pri sleharnem človeku zadnjo mrvice spoštovanja. Kolikor sploh more kaka stranka grošiti v pogledu nedoslednosti, grošili so naši konservativci: v nedoslednosti šli so do skrajne meje. Prezirati so takoj jeli našo patrijotiško, zares konservativno četorico in jeli so koketovati s kompromitovanimi ljudmi, o katerih je rekla sama „Triester Zeitung“ dne 31. maja t. l., da je ž njimi

malokdaj gleda človeško oko —; kaj bi ga opisoval, — dvignite se na perutih sreče in splavajte v njegove vrte!

Tu gori bodem sam, dev sam pri sebi, sam in se stvarnikom samim se bodem pogovarjal!

Solnce je že razlilo svoj svit čez ta raj in jaz korakal sem v tem svitu dalje mej cvetjem in žarki, brez steze — dalje, vedno dalje . . .

Hi krati pa se zaklone svet in skalovje dvigne se pred menoj; trebalo je skalovje prekoračiti, ali onkraj odpre se mi novo čudo, — čudo zares!

V globoki dolinici, obdani od skalovja, počiva malo selce, zavito skoro v košato zelenje dreves, pokrito se sadonosnim cvetjem. Malo številce hiš bliščalo se je mej zelenjem in cvetjem in na prvi pogled prepričal sem se o nenavadni naselbi — človeški?

Morda pa bivajo nenavadna, celo nadzemska bitja v tej skritej, od ostalega sveta ločeni samini? rečem, bližoč se naselbi skoro po prstih, kot boječ se, zbuditi sladki mir iz nežnih njegovih sanj.

Na prvi hip sem obsupnil, tako me je iznenadila slika, ki se je tu odkrila mojim očem. (Dalje prih.)

PODLISTEK.

Selo brez denara.

(Iz popetne torbice Idealista).

Kako bi praznoval lepše prihod nove pomladi, nego da se podam v tajno naročje matere prirode, v globoko samoto in ondi občudujem bližoč se čuda, nemoten, neopazovan!

Tako si mislim in se napotim.

Izvolil sem si za sedaj do cela neznan kraj, čed, da uprav čutim, da se nahajam na Bog ve katerem nepoznanem svetu, globoko notri kje v daljni, brezkončni večnosti . . .

Bilo je krasno jutro, solnce ni še vzhajalo, ko sem stal že na prvem domačem robu in čvrstim okom zrl okrog. Kako mi je bilo že tu pri srci, je težko razodeti, morda bi me častiti čitatelj tudi povse ne razumel: — mislil sem si, da sem baš privihral na perotih božjega duha skozi kaos in obstal za trenutek na tej tužni zemlji, da malo pogledam oni žalni svet, o katerem se čuje toliko tožba pred prestolom božjim ter da v poslednjem hipu zopet šinem notri v brezdaljnost mimo neznanih čud večnega stvarjenja — —

vsakoršna ukupnost nemogoča. Pisala je namreč: „Z italijanstvom kacega notarja ali odvetnika, zapriseženega na avstrijske zakone, bi se že še dalo izhajati, če tudi dela včasih stranske skoke, s kandidati progresivimi, izvoljenimi v IV. razredu, pa je vsaka ukupnost nemogoča. Ta volitev pomeni žebelj v raket italijanstva tržaškega.“

In storila je konservativna stranka še več: Pri volitvi župana oddala je svoje glasove jednemu istih kandidatov, s katerimi je baje vsakoršna ukupnost nemogoča. In tudi da ni bil novoizvoljeni župan mej onimi kandidati iz IV. razreda, naši avstrijski konservativci ne bi mu bili smeli dati svojih glasov že zato, ker je predsedoval prejšnjemu mestnemu zboru, katerega razpustiti je bila vlada primorana iz vzroka, ker se je smer mestne politike preočitno križala z interesi avstrijske državne misli.

„Triesterica“ je rekla dne 31. maja 1893., da volitev v IV. razredu utegne izzvati naredbe, dišeče po reakciji. In potem je vskliknila: „Kdo bode moral zagovarjati to pred sodnim stolom prihajajoče starosti? Ali mi, ki smo vsikdar priporočali previdnost, ali oni, ki so svojim narodnim in kulturnim težnjam izpodmaknili postavnata?“

Tu bi pripomnili na to tirado, da „Triesterice“ dolžnost je bila in je, odkrivati rane, ne pa prikivati jih; in zato mora zahtevati od vsakega človeka odkritost, ne pa „previdnosti“, ki je pri naših razmerah — zlasti pa pri „konservativcih“ — navadno podobna hinavstvu, kakor jajce jajcu.

Da ponovimo še enkrat! Vlada je razpustila mestni zbor, želeč drugih mož; na to je „konservativna“ stranka delala tako nerodno in — nepatrijotički, da je volilce z bičem gonila v tabor progresovcev. — Po vsem, kar se je dogodilo pred volitvami in mej volitvami ni preostajalo drugega, — tako je sodil vsak pameten človek — nego da konservativci v mestni zbornici nastopijo pot najsrajnejše opozicije proti radikalni večini, a v svoje zaščudenje smo videli, da so začeli koketovati z istimi radikali. — „Triester Zeitung“, torej pokličano glasilo, je rekla dne 31. maja t. l., da je s kandidati, izvoljenimi v IV. razredu, nemogoča vsakoršna ukupnost, a isti konservativci, katerih glasilo je ista „Triester Zeitung“, dali so pri volitvi župana svoje glasove jednemu istih kandidatov, izvoljenih v IV. razredu!!!

Bog jo razumi tako politiko, mi je ne moremo pri najboljši volji!

In tako se je zgodilo tudi takrat, da je le naša slovenska okoličanska četorica držala krepko v roki — avstrijsko zastavo.

DOPISI.

Iz Boljunca dne 11. julija [Izv. dop.] Z odlokom z dne 15. junija t. l. št. 10.011/I, potrdilo je visoko c. kr. namestništvo v Trstu pravila novoustanovljenega „Slovenskega bralnega in pevkega društva v Boljuncu“ in s tem spolnila se je vroča želja mnogih po tem, res prepotrebem društvu. Nujno potrebo takega društva mora vsakdo priznati, kajti v vsem Bregu, ki šteje okoli 3000 prebivalcev ni bilo do sedaj ni jednega društva, katero bi bilo skrbelo za napredek, omiko in pošteno zabavo ljudstva. Ni se torej čuditi, ako se v tem, od bližnjih nam Tržačanov (seveda večinom Italijanov) tako rado obiskovanem kraju, sliši pogostoma vsakega rodoljuba žaleče italijansko petje (ali kaj bi rekli) in da se tudi, posebno naša mladina večkrat rada spakuje „nella favella del dolce si“. Vsem tem in drugim sličnim neprilikam, ki so na škodo in sramoto našemu ljudstvu, skušalo bode novo društvo po svojih močeh v okom priti, kajti pouk in zabava, omika

in napredek je njega geslo in po tem bode vedno tudi delovalo. Primerno poučno in zabavno berilo, slični razgovori in predavanja, razne društvene veselice in blaglasno slovansko petje so sredstva, s katerimi bode budilo, oživljalo in utrjevalo narodnostni čut, zavednost in ponos, preganjalo nevednost in surovost ter skrbelo za pošteno zabavo in kratek čas. Ali, da da se vse to čim vspešneje doseže, potrebuje društvo vsestranske pomoči. Oprimate se tedaj vi, vrli in narodni prebivalci vsega Brega v lepi slogi novega društva ter pokazite svojo rodoljubnost in vnetost za dobro in lepo s tem, da v prav obilnem številu pristopite kot udje. Korist, ki jo bode od tega imeli je v primeri se stroški gotovo velika, kajti društveni doneski so tako skromni, da jih gotovo lahko vsak zmore.

Pristopnina je za posamezne domače člane (Boljunčane) 1 glđ., društvenina pa po 20 kr. na mesec. Vsi drugi pristopivši zunajni udje plačajo pa le polovico teh zneskov. Člani z družino plačajo polovico več od posamičnih udov. Do sedaj šteje društvo več okoli 40 udov, kar je pa za tukajšne razmere gotovo še vse premalo! Združimo in ne vdajmo se tedaj, ampak stojmo zvesto in neustrašeno na braniku za narodnost, omiko in prosveto milega nam naroda. Na svidenje tedaj v nedeljo dne 16. t. m. pri obnem zboru.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Nj. Veličanstvo cesar došel je dne 12. t. m. s posebnim vlakom v Ischl. Na postaji sprejela je prejasnega svojega očeta nadvojvodinja Marija Valerija.

Nadvojvoda Fran Ferdinand d'Este prispel je na svojem popotovanju okolu zemlje v Singapore v zapadni Indiji.

Zagrebaške „Nar. Novine“ trde, da bode vled poročil iz Rima vsekako imenovan nadbiskup Serajevski Stadler nadbiskupom zagrebaškim. Na Stadlerjevo mesto imenovan bode baje frančiškan Jeronim Vlado.

Dopolnilne volitve v deželni zbor tirolski vršile so se dne 12. t. m. Iredentovska stranka delovala je naravno na vse kripje, da pridobi zmago svojim častnim kandidatom. Izvoljenih je res vseh 5 novih poslancev, kateri — ne pridejo na delo k zasedanju deželnega zbora v Inomostu. Tirolska vlada je torej tam, kjer je bila pred razpisom dopolnilnih volitev. — Ta iredentarski vseh nas živo spominja neke obširnejše volitve nekje bliže nas.

Upravno sodišče na Dunaju odbilo je utok praške mestne delegacije proti namestništvu odloku, kateri je zabranil uvedenje češčine kot službeni jezik občinski.

Ministerski svet Avstro-Ogrski izda v kratkem prepoved izvažanja krme v inozemstvo z ozirom na nezadostno prvo košnjo in nezadostno zalogo krme za domače potrebščine.

Vnanje države.

Sestanek carjeviča z nemškim cesarjem bil je, kakor trdijo svedoki, jako prisrčen. Sklepa se iz tega, da so razmere mej obema državama vedno najboljše. — Kancelar Caprivi se ni mogel radi boleznimi udeležiti velicega obeda na čast carjeviču.

Srbski naprednjaški poslanci sklenili so podpirati obtožbo ministerstva Avakumović le v tem slučaju, ako obtožni skupščina tudi radikalna ministerstva Grujić in Pašić rušenja ustave. — Svobodnjaška „Srpska Zastava“ bila je zaplenjena, ker je trdila, da je obtožba ministerstva Avakumović delo — Milanovo. Ni čuda, da pri tako zmedenih nazorih ljudstvo ne vé komu verjeti.

Iz Sofije poročajo, da začne pravda proti metropolitu Klementu dne 17. t. m.

Državno pravdnštvo zahteva na temelju §. 55 turškega kazenskega zakona obsodbo na — smrt! Metropolit obtožen je, kakor znano, da je se svojim govorom na knežev rojstveni dan hujskal ljudstvo k sovražstvu proti istemu ter k upori proti vladi. Izrazil da se je nečastno o kneževi osebi. Obtožbo podpira 10 prič. Metropolit izjavlja se nekrivim, trdeč, da ga priče ali niso razumele, ali pa mu hočejo škodovati iz zlobnosti.

Razni francoski listi javljajo, da bode imenovan bivši policijski prefekt Lozé poslanecem v Atenah, sedanji tamošnji poslanec Montholon pa da bode premeščen na Dunaj. — Ta vest pa ni nikakor zanesljiva.

Angleška poslanska zbornica pričela je razpravo važnega §. 9 zakona samostalne uprave Irske (Home rule) ter ga je tudi z 326, proti 293 glasovi sprejela. Ta §. določuje reprezentanco Irske v zedinjenem parlamentu. Do sedaj pošiljala je Irska 103 poslance v angleški parlament, odslej bode jih imela le 80. — Angleški krogi trde, da je to število popolnoma v razmerju s prebivalstvom, Irce to zanikujejo. Mnogo težav in dolgih razprav provzročila bode določba, valed katere se irski poslanci nimajo vtikati v izključno angleške zadeve. Take zadeve treba bode natančno določiti, da se ogne bodočim preprirom, baš ta določitev pa je sila težka.

Različne vesti.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani vabi k VIII. redni veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda, ki bode v Sežani dne 26. julija 1893. Vpored: I. Slovesna sv. maša ob 10. uri dopoludne v župni cerkvi. II. Zborovanje ob 11. uri. 1. Prvomestnikov nagovor. 2. Tajnikovo poročilo. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Nadzorništva poročilo. 5. Volitev jedne tretjine odbornikov. (Po pravilih izstopijo naslednji udje družbinega vodstva: 1. Ivan Hribar, 2. Luka Svetec, 3. dr. Ivan Tavčar, 4. Tomo Zupan. 6. Volitev nadzorništva (5 članov). 7. Volitev razsodništva (5 članov).

Imenovanje. Nj. Veličanstvo cesar imenoval je prince Friderika Leopolda pruskega polkovnikom lastnikom huzarskega polka št. 2.

Nov zdravnik! Uprava zdravstvenega okrožja za občino Jelšane, Podgrad in Materija imenovala je zdravnikom za vse tri občine s sedežem v Podgradu g. drja. Josipa Šebesto, mladega in vrlega Čeha.

Kakor dosedaj hoče g. župan Tržaški postopati tudi v bodoče: tako nam je zadržil v svojem zahvalnem govoru po njega zopetni izvolitvi županom. Ako blagoizvoli Njegovo Veličanstvo — rekel je — potrditi njega izvolitev, bode on v zvestobi do dosedanjih načel in pokoreč se zakonom, nadaljeval svoje uradovanje mirno in spravljivo, pri tem pa ostati nepogljiv branitelj mestne avtonomije in narodnosti Tržaške.

Torej po dosedanjih načelih! Ali ta dosejanja načela je obsodila sama vlada s tem, da je razpustila mestni zbor. In če je tako, potem mora zaščudeno vprašati vsak pameten človek, kako je mogla za Pitterija glasovati tista konservativna stranka, ki se hoče pred svetom kazati kot zaščitnico vlade? Pitteri pravi, to je belo; vlada je rekla, da je črno; a ta konservativno-vladna stranka je v svoji nepreračunljivi modrosti odločila, da je res belo: dala je Pitteriju svoje glasove. Bog obvaruj našo vlado pred njenimi lastnimi branitelji!

Gospod Pitteri hoče braniti narodnost Tržaško, ki je, seveda, italijanska. On pozna sedaj v Trstu samo jedno narodnost. Ali se mož ne spominja, da je po svoji prvi izvolitvi županom nekje v okolici sam go-

voril — slovenski?! Kdaj je imel prav: takrat ali sedaj? No, naj nam le verjame, da nas to njegovo preziranje čisto nič ne vznemirja: vajeni smo ga tako, kakor smo uverjeni, da pride čas, ko nas ne bodo mogli in morda tudi ne bodo smeli več prezirati. Dejanjske razmere so bile še vsikdar jačje nego volja ljudi.

Shod delegatov na vsesokolskem shodu je obravnaval: 1. o reformi društvene oprave; 2. o jednotnem vežbalniku; 3. o ustanovitvi zaveze slovenskih sokolskih društev in 4. o stanju, razvoju in napredku obstoječih in o ustanovitvi novih sokolskih društev. Vsa poročila so bila jako obsežna in zanimiva. Brat Hribar je naglašal, da moramo ostati v kolikor mogoče tesni zvezi z brati Hrvati, naj se torej pripravljajo (po mogočnosti) tudi zveza s hrvatskim Sokoli. Tudi v odločilnih krogih bode se končno moralo priznati, da so Slovani važen faktor v državi. Vsi predlogi in dodatni predlog Hribarjev so se vsprejeli. Potem se je vrnila volitev odsaka, ki naj sestavi pravila za bodočo zvezo.

Na vsesokolsko slavnost v Ljubljani odposlali so se iz Trsta nastopni telegrami: Živila zaveza vseh slovenskih sokolskih društev! Naj bode nam trdnjava slovenskega naroda. — Ostala Sokoli. Presrečni misli ustanovitve zaveze vseh slovenskih sokolskih društev, kot jasnemu pojavu napredka slovenskega naroda nazdravlja — Klub biciklistov Tržaškega Sokola.

Odbor političnega društva „Edinost“, zbran v seji, kliče združenim slovenskim Sokolom: Krepko Sokolstvo naj vedno uspeva v probujo naše domovine! — Predsednik Mandić.

Osnovateljem južno-slovenskih sokolskih zvez Slava! Združeno Sokolstvo probujaj narod od kraja do kraja, paralizuj, uničuj tujčeve nakane! — Urednik „Slovenskega Sveta“.

Nauos, pod katerim živijo narodno čuteča srca, gleda ponosno na steber narodnega življenja, na čile Sokole, oči je odprl stari seljak in kopač, zato se tudi on pridružuje vašemu veselju kliče: Živio Sokol! — A. Maganja, I. Premru, Matija Premru, Fr. Žitko.

Iz dna srcati kliče: živio Sokol in čuvaj nas! — Jajčičeva posadka.

Sv. Ivan pri Trstu. — Majka slava te rodila — Vrl Slovan bil oče tvoj — Letaj, razprostraj krila — Brani dom in narod svoj! — Bralno društvo.

Sklep šolskega leta na slovenski šoli pri sv. Jakobu. Udeležilo se nas je mnogo izpita na slovenski šoli. Prejšnji dan so imeli zahvalno mašo, a v četrtek so pričeli izpiti ob 8. uri in so trajali do 1 popol. Predsedoval je letos naše moške podružnice načelnik, gospod profesor Mate Mandić.

Sledili smo izpraševanje od prvega do četrtega razreda. Kdor pozna našo od tujstva okuženo mladino, ki tako pokvarjeno materinščino prinese soboj v I. razr., mora se zelo radovati na lepem vspehu, kojega so dosegli naši učitelji in učiteljice. Jasni, neustrašeni odgovori že v nižjih, a posebno v višjih razredih nam kažejo očito, da otroci razume svoje učitelje, da kar so se naučili, jim je prešlo v kri. — To nam dokazujejo tudi pisмени izdelki iz računstva in spisa.

Jaz se spominjam prve preskušnje l. 1888 sedanjih petoletnikov v I. razredu. Ni jih poznati več. Govore vam pravilno in blagoglasno, da se moramo radovati. Prav je imel g. predsednik, ko je tem učencem opomnil, da so bili oni prvi, da so bili kvas prve slovenske šole v Trstu. Da se morajo tega vedno spominjati. Zadovoljstvo spominjal jih je, kaj so bili pred petimi leti in koliko so zdaj že napredovali, posebno pa v slovenskem jeziku. —

Kako se je učence Dobrila lepo zahvalil v imenu učencev in učenk celega zavoda: Naprej slavni družbi sv. Cirila in Metoda, putem vsem prijateljem zapuščee-

nih slovenskih otrok ter obljubil, da ostane on in vsi njega tovariši vedno zvesti Bogu, domovini in cesarju.

Slavno vodstvo je poslalo darila, katera je gosp. predsednik razdelil najprirednejšim.

K sklepu je naša dolžnost, da se tu očitno zahvalimo našemu gospodu voditelju, pod katerem se je šola tako krasno razvila in pa našim učiteljem in učiteljicam, kateri se res požrtovalno darujejo v korist naše mladine. Bog vas živi in plati!

Pregled slovensko šolo pri Sv. Jakobu obiskujočih otrok. V prva dva razreda je bilo upisanih 64 deč. in 40 dekl., redovanih 49 in 31. napredovalo je 41 in 21; drugi razred: upisanih 54 in 27, redovanih 46 in 24, napredovalo je 29 in 19; tretji razred: upisanih 42 in 26, redovanih 37 in 22, napredovalo je 26 in 14; četrty razred: upisanih 44 in 21, redovanih 39 in 19, napredovalo je 29 in 13.

Razstava ženskih ročnih del na slovenski šoli pri sv. Jakobu. — Prihajali in odhajali so naši rodoljubi, posebno gospé in gospice tržaške, ter zanimanjem ogledavali veliko zbirko raznih ročnih naših mladih deklic.

Prvi razred je razstavil: vajenice, podbradke in jopice. Pohvaliti moramo posebno učenke Vrtovec, A. Goltes, J. Kreševič, M. Tomažič, A. Brežič, I. Kapelj in I. Mavrin Št.

Drugi razred je razložil: nogavice, čipke, namizne prte, podbradke, volnene rute, kačkane blazinice. Omeniti je in pohvaliti učenke: Debenjak K., Lazar R., Suban J., Šnobel A., Dobrila Fr., Gorup I. in Švagelj E.

Tretji razred je izdelal: zaznamenice, spodnja krila in ženske srajce, kačkane volnene rute, čipke in namizne prte. Prav pridne so bile: Švagelj R., Semo M., Karlovič Iz. in Vidmar M.

Četrty razred se je posebno odlikoval z blazinami, spodnjimi krili, ženskimi in moškimi srajcami. — Videle smo razne kačkane izdelke, namizne prte, posteljna pogrinjala. Pohvaliti moramo učenke: Samec M., Vouk J., Jež A., Zega T., Hrvatina A. Gorjup K., Cink Al., Žvokelj A., Górgaue J. in Kolman Josipina.

Sklepno moram omeniti in z radostjo priznati, da so nekatera dela, posebno čipkani namizni prti, srajce in nekaj kačkanih pletenk prav fino in natančno in lepo izdelane. — Pred vsem pravično je, da se tu spominjam naših vrlih učitelje gospodičin Delkin in Reichmann, ker sti imeli pri tem res veliko potrpnosti.

Letošnja razstava bila je zanimiva in poučljiva. Anica.

Prvo sv. obhajilo sprejela je rojanska mladež dne 8. t. m. v rojanski župniški cerkvi. Pripravil je mladino k temu sv. zakramentu vrli gosp. kaplan Škrbec.

Iz Lonjera se nam piše: Do sedaj vam še nismo nič poročali, kako so se pri nas vršile volitve. Padli smo sicer v II. okraju, ali v naši vasi priborili smo si dve tretjini glasov v zlico trudu naših cikorijašev in našega capoville.

Cikorijaški mlin jel se je rušiti pri nas in dela velike preglavice dotičnemu mlinarju. Kolesa so odpovedala službo, ki so jo toli točno opravljala do sedaj. — Naši poznani izdajice so sicer silno rajali, in noreli na dan volitve, vesele se pljuč in makaronov, ali od tedaj povesele so se jim glave.

Čas bi bil pa vender že, da bi se storil konec pohujševalnemu početju, osobito krivičnemu sestavljanju volilnih list. Saj vender živimo v ustavni Avstriji in bi morali imeti tudi mi iste ustavne pravice, kakor po družih deželah. Zakaj se ravno nam vežejo roke na križem? Ako živimo v moderni državi, zakaj se nam ne dozvoli, da bi si tudi mi svobodno volili svobodne župane? Zakaj ravno tržaška okolica ne uživa ustavnih dobrot?

V obljubah so naši nasprotniki, kakor znano, zelo bogati, osobito pa ob volitvah. In takim obljubam grede nezavedni ljudje na lim. N. pr. Lonjer dobi — ako hočemo verjeti cikorijašem — poleg družih malenkosti pot skozi bošket, od žandarmerijske postaje do cikorijaškega mlina, katera je proračunjena na 80.000 glđ. Sv. Alojzij dobi neko cesto od ulice Rossetti naprej, proračunjeno na kakih 30.000 glđ. Katinara dobi pot od bramborske vojašnice skozi Rocol v Katinaro, katera cesta je tudi proračunjena na 35.000 glđ. Zgornji Rocol dobođe suhi vodnjak, in se je to delo imelo pričet 14 dni po volitvah — itd. itd.

Ali niso vse to lepe obljube? A bojimo se, da jih burja odnese, kakor je minolo zimo odnesla se zvonika v Katinari križ in strelovod. Mesto teh vise pa na božjem hramu neka višala — kdor ne verjame, pa pridi sam pogledat in se prepričat!

A žalostno, žalostno zares, da nezavedni ljudje tako radi verjemo obljubam, glede katerih je jasno na prvi pogled, da ostanejo večno le — obljube. Prav imate, gospod urednik, da je nevednost najhujši naš nasprotnik.

V Dekanih vršile so se te dni občinske volitve. O teh piše se nam od tam: Volitve v III. razredu dne 8. t. m. se je udeležilo 211 volilcev in je trajala vso noč do 4. ure zjutraj. Volilci so vstrajali vso noč, tudi oni iz najodaljeneje vasi — iz Zazida. Zmagala je soglasno stranka dosedanega nadžupana, ker se nasprotna stranka ni udeležila volitve videč, da ne more nič opraviti. Pojavila se je bila sicer tudi neka tretja stranka, nastala v Črnekalu, a zginila je takoj, ker ni našla ugodnih tal.

Dne 4. in 5. t. m. sta volila II. in I. razred. Tudi teh se ni udeležila dosedanjemu nadžupanu nasprotna stranka.

Omenjati treba, da so bile to prve živahne volitve v Dekanih, kajti do sedaj niso prišli še nikoli volilci iz vseh podobnih. Vprašati treba: kdo je vzbudil volilce? Odgovor je le ta: Moža delo hvali — in zato so se volilci zavzeli za dosedanega nadžupana.

Ženski podružnici sv. Cirila in Metoda darovali so: g. I. Kozak 6 kron, g. a Vek. Valenčič 2 kroni, g. a M. Klemenc 4 krono, g. a Ljud. Valenčič 2 kroni, g. a Macák 4 krono, Staročeh 2 kroni in Milka 2 kroni 68 stotink. S tem je dopolnjen stotak za pokroviteljstvo.

V namen, da postane pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah pokrovitelj podružnice družbe sv. Cirila in Metoda na Greti, zložili so Barkovljanski planinci 9. t. m. 50 m. pod zemljo 1 krono in 3 stotejke. — G. I. P. v Barkovljah je daroval dne 14. t. m. 100 samih stotink.

Jedino le „stotejka!“ Pod tem naslovom se nam piše: Glede poimenovanja novega drobiža sem vse na drobno sitice presejal, ter spoznal, da je edinstveno stotejka prava poimenovanka. Obrazilo je čisto slovensko kakor: aviloprejka, čibejka itd. Kaj pa stotinka? Ta bi provzročila nepotrebno zmešnjavo v šoli ozir. v šol. nalogah. Stotinka že sušeestvuje (ekzistira) v našem slovtvu kot drobec $\frac{1}{100}$ $\frac{1}{100}$ itd. Ako jo vzamemo še za poimenovanko drobižu, opravljala bi dvojni posel. Da ni stotinka umestna poimenovanka, da se jasno i podrobno dokazati. Nadejam se, da mi to opazko oprostite; saj le dobro in pravo želim.

Žaloigra na ulici. Na trgu della Legna prigodil se je sinoči ob 10 $\frac{1}{2}$. uri grozen, krvav čin: neki trgovski agent imenom Jurij Kritikos ustrelil je nadlajtenanta Leopolda Ledenika, rodom Ptujčana; seveda — iz ljubosumnosti. Že na akvedotu sprla stase nasprotnika, od koder sta odšla na trg della Legna. Tu sta se sprijela zeres, nadlajtenant je potegnul sabljo, Kritikos pa revolver. Nadlajtenanta Ledenika so prenesli na zdravniško postajo, kjer je umrl v malo sekundah. Tudi ranjeni Kritikos se je zaletel v veže neke

hiše na lesnem trgu, kjer so ga pa kmalu zalotili redarji ter odveli na zdravniško postajo. Mrtvo truplo Ledenikovo so prepeljali v vojaško bolnico, ranjenega Kritikosa pa — v zapore. Na trgu sv. Ivana pred zdravniško postajo se je bila zbrala ogromna množica ljudij.

Čuden slučaj dogodil se je večeraj predpoludne v stanovanju neke slovenske družine v Trstu — slučaj, ki je vsled Božje providnosti ostal brez posledic. Kakor po navadi vsaki dan, tako je namreč tudi večeraj mati svojega najmlajšega otroka položila v kuhinji na tla. Stara hišna postrežnica pride in vzdigne otroka raz tla ter odide še z obema drugima iz kuhinje v postransko sobo. Komaj pa je stopila čez prag iste, odtrgal se je omet raz kuhinjski strop in padel uprav na dotično mesto, kjer je otrok ležal. Da se je to zgodilo le jedno minuto popred — otroka bi bil ubil omet, kajti bil je 2 cent. debel.

Samomor. Jediní sin prvega podžupana tržaškega, dra. Mojzesa Luzzatto, ustrelil se je predvečerjem na Dunaji, kjer je študiral medicino na tamošnjem vseučilišču.

Poročilo o V. javni seji občinskega sveta tržaškega, kakor tudi druge zanimivosti priobčujemo v denšnjem „Novičarju“.

Dva goldinarja in petinsedemdeset novč. stane posoda s tremi kilogrami večkrat odlikovanega, izvrstnega lamponskega sirupa (Framboa). Odpošlila franko proti poštnem povzetju G. Piccoli, Lekar v Ljubljani. — V posodah po 10, 20 in 40 kilogramov po 60 nč. kilo.

Narodno-gospodarske zadeve.

Kje in kako je naznaniti škodo učinjeno po hudi uri.

Ker je mnogo posestnikov, katerim je toča te dneve provzročila gotovo veliko škodo, ki pa ne vedo prav, kako in kje se naznanja škoda, učinjena po toči, da se potem odpišejo davki, zato jim hočemo dotične določbe tukaj podati.

1. Škoda, katero je naredila toča, voda ali ogenj, se mora v teku enega tedna pri okrajnem glavarstvu naznaniti.

2. Vsak posestnik lahko to sam naznani, ali pa prosi župana, da to prijavi okrajnemu glavarstvu.

3. Ako je škoda zadela več posestnikov v eni občini, tedaj prosijo pri županstvu, da naredi zapisnik vseh poškodovancev.

4. Vsak posestnik skrbi sam za to, da se vpiše v dotični zapisnik in župana ne zadene nobena krivda, ako se posestniku, ki ni naznanil svoje škode županstvu, pozneje davki ne odpišejo.

5. Kadar se naznanja škoda, pridjati je tudi zapisnik vseh, ki so bili poškodovani ali pa se vsaj v 2 dneh dopišlje.

6. Vsak, ki je bil poškodovan, je lahko prisoten pri dotični komisiji, katera vse ugovore takoj razsodi.

7. Radi pozeba, suše in strupene rose se davki le izjemoma odpišejo in razsodi o tem finančno ministerstvo.

Škoda se ceni le takrat, ako je zadelo večji del občine in ako znaša čisti dohodek poškodovanih parcel več nego $\frac{1}{3}$ čistega dohodka celega posestva ali pa če živi dotični posestnik le od svojega posestva ter nima nikakih drugih dohodkov in je vsled škode prišel v stisko in revno. Vse tako vloge so koleka proste.

„Sl. Km.“

POZIV.

Popevke pokojnega mojega očeta Miroslava Vilharja se že davno ne morejo nikjer več dobiti. Mislim, da je zbirka, koju jaz po njem posedujem, sploh jedini popolnoma ohranjeni eksemplar. Kolike vrednosti so te popevke, najboljši je dokaz to, da so malone vse postale svojina slovenskega in hrvaškega naroda, da so nekoje (n. pr. „Po jezeru“, „Mila lunica“) svetovnoznane.

Da se te popevke ne pozabijo in da se v grlu nro ovem prevedé ne razidejo od svoje prvočnosti, odločil sem prirediti novo izdanje in tako ga urediti, da bode z jedne strani popolnoma odgovarjalo

intencijam in mislim pokojnega mi očeta, z druge strani pa, da bode tudi zadostovalo duhu sedanje moderne glasbe.

Kakor je znano, bil je pokojnik samouk v glasbi, pa je svoje popevke dal napisati drugim, ki pa večjim delom niso popolnoma umeli pravega duha njegove popevke. Jaz, ki sem slušal očeta samega popevati njegove pesmi, čutim se pozvanim in tudi obvezanim, podati narodu svojemu te popevke v istem duhu, v kojem jih je autor zares zamislil. Ako torej slovenski narod želi imeti glasbena dela Miroslava Vilharja v novem, po meni urejenem izdanju, naj me blagoizvoli podpirati pri tem podjetju, kajti brez njegove podpore ne bi nikakor mogel izvršiti svoje rodoljubne, pa tudi sinovske dolžnosti.

Kujiga bode stala 2 glđ., a more se tiskati samo tedaj, ako se oglasi dovoljno število predplačnikov. Obračam se torej na rodoljube in prijatelje nepozabljivega pokojnika, zlasti pa na vsa rodoljubna društva, osobito pa pevska, da mi pomorejo izvršiti to delo. Naročnina naj se mi pošlje najkasneje do 15. avgusta. Ako se dotlej ne bi oglašilo toliko naročnikov, da bi bili tiskovni troški pokriti, povrnila se bode vaukemu doposlana naročnina.

Slavna uredništva vseh slovenskih novin prosim najuljudneje, da ta poziv izvole ponatisniti.

V Zagrebu, dne 10. julija 1893.

F. S. Vilhar.

Prodajalnica

Jedilnih stvari po jako nizki ceni. Prodaja **Jožef Černe** Piazza della Caserma št. 1 (uhod Via Ghenga). Cl.

Oznanilo.

Podpisnec naznanja s tem, da ima izgotovljeno: **jedno uro**, primerno za cerkev, in **dve uri**, primerni za kako podružnico. Kdor bi jedno ali drugo potreboval, obrne naj se do mene s spodaj naznanjenim naslovom. Rad sprejemam tudi popravila, ki spadajo v mojo stroko. 3—1

Matija Lenard,

izdelovatelj cerkvenih ur v CERKNICI pri Rakeku na Kranjskem.

Jak. Klemenc TRST

Via S. Antonio št. 1.

30 priporoča

veliko zalogo manufakturnega blaga uprav prispelega za letno sezono in sicer: **perkale**, sukna iz volne za ženske in moške; **okrasnike**, trake, čipke, **podstave** za ženske in moške obleke, **židane rute**, končeno in platenino, **nogovice** za ženske in moške; **maje** in konca in volne za ženske in moške, **srajce** za ženske in moške, **ovratnike**, **srajce za turiste** in **bicikliste**, **narokvice** za ženske iz švedskega konca in židane, kakor tudi **blago nalašč** za zastave in traki v narodnih barvah garantirano kakovosti — vse po jako nizki ceni.

Vozni listi in tovorni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New Jork & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. kr avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 50—09

„Red Star Linie“

na Dunaju, IV Weyringergasse 17

ali pri

Josip-u Strasser-u

Stadt-Bureau & commerciel Corresponsent der k. k. Oesterr. Staatsbahnen in Innsbruck.

Proda se takoj

pod prav ugodnimi pogoji zaradi družega podjetja

trgovina z mešanim blagom v prav lepem kraju Dolenjske z velikim prometom v bližini železnice.

K temu potrebna je 3000—5000 gl. — Več o tem poizve se pri **A. Kališ-u** v **Ljubljani.** 3—1

Zaloga Dunajske tovarne

pohištva

IGNAC KRON & COMP.

V TRSTU

Via Canal grande, vogal ulice S. Nicolò priporoča 13—2

svojo velikansko zalogo pohištva najsolidnejše kakovosti v najmodernejših modelih po tovarniški ceni.

Pismeno jamčenje!

Velika zaloga pohištva iz železa vsakovrstne kakovosti zmiraj popolnoma vrejena.

Da zamore p. n. občinstvo tudi zunaj Trsta zbrati si solidno pohištvo v raznovrstnem stilu, razpošiljam moj novi cenik na zahtevo v katerikoli kraj gratis in franko.

Železnato vino

pripravlja G. Piccoli, lekar v Ljubljani.

V temu vinu je raztopljeno železo takó, da je more prebavljati tudi najslabesji želodec, radi česar je rabijo z najboljšim vspehom osebe z nezadostno krvjo, kakor tudi take, ki so oslabele vsled bolezni.

Ne more se zatorej zadostno priporočati materam, katerim je mnogo do zdravja svoje dera. Bledi, mršavi otroci, in spleh taki, kateri izgledajo bolešno, so vsled nezadostne svoje krvi vedno bolj podvrženi otroškim boleznim ter tudi laglje na istih poginejo ali pa jih zmorejo mnogo težavnije nego zdravi in krepki.

Vsled rabe tega vina okrepi želodec; množi se tek, prebavljanje je lahko, množi se v našo hrano tolikanj potrebna kri ter vdobi se sveža barva, koja znači zdrave. — Cena steklenici for. 1. — Večje steklenice f. 1.50. Zunanje naročbe izvršuje se točno proti poštnem povzetju. 12—2

Alojzij Suppanz

urar, Corso št. 39. 62—104

Prodaja in popravlja ure.

Nič več kašlja!

Balzamski petoralski prah ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar. Dobiva se v odlikovani lekarni. 56—104

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg Poštne pošiljatve izvršujejo se neutogoma.

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI

104—103 TRST 12—12

Corso, Piazza della Legna št., 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelki. Lak za kočije, z Angleškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.

MINERALNE VODE

iz najbolj znanih vrelcev kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt.

Škropilnice in žvepljalke za trte

inžinirja Živica,

MLATILNICE IN ČISTILNICE ŽITA, mlini in stiskalnice za vino,

sesalke ali pumpe za vsako rabo, cevi vsake vrste in pipe, motori (ali stroji za gonitev drugih strojev) na par in s petrolejem, kakor tudi vse potrebno za stroje

se dobiva zmiraj v zalogi trdke

Schivitz & Comp.

(Živio in družb.)

V TRSTU — via Zonta 5 — V TRSTU.

„SLAVIJA“

VZAJEMNO - ZAVAROVALNA BANKA V PRAGI

zavaruje

človeško življenje

po vseh kombinacijah

mного ugodneje, ko vsaka druga zavarovalnica.

Členi banke „Slavije“ imajo brez posebnega priplačila pravico do dividende, katera je doslej iznašala po 10%, 20%, 25% in jedno leto celo 48%.

Za škode izplačala je doslej „Slavija“ čez dvajset milijonov goldinarjev. — Po svojih rezervnih in poroštvenih fondih more se moriti z vsako drugo zavarovalnico. — Kako koristno in potrebno je zavarovanje življenja, dokazujejo naslednje

primere:

1. Helena Avbeljnova, kramarica v Ljubljani, zavarovala se je dne 5. maja 1884. Do svoje smrti dne 15. februarja 1885 uplačala je 32 gl. 54 kr. zavarovalnine; banka „Slavija“ pa je izplačala njenim dedicem 1000 gl.
2. Dr. Fran Ambrožič, mestni zdravnik v Ljubljani, zavaroval se je dne 30. januarja 1875. Do svoje smrti dne 11. februarja 1891 uplačal je 1552 gl. 52 kr.; banka „Slavija“ pa je rodbini njegovej izplačala 3000 gl.
3. Ivan Zor, c. kr. brzojavni kontrolor v Ljubljani, zavaroval se je dne 10. decembra 1871. Do svoje smrti dne 8. februarja 1885 uplačal je 1333 gl. 92 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala njegovej rodbini 3000 gl.
4. Miha Serdič, uradnik v Trstu, zavaroval se je dne 30. novembra 1878. Dasi je do svoje smrti dne 14. julija 1880 uplačal le 80 gl. 16 kr. prejeli so dediči njegovi od banke „Slavije“ 2000 gl.
5. Marija Lenkova, posestnica na Bianci ob Savi, zavarovala se je dne 5. maja 1870. Ko je umrla dne 24. maja 1882 izplačala je banka „Slavija“ dedicem njenim 5000 gl., da si je bilo uplačane zavarovalnine le 2292 gl. 16 kr.
6. Ivan Vlah, posestnik v Jusičih, zavaroval se je dne 5. novembra 1888 za 1000 gl. in dne 30. aprila 1890 zopet za 1000 gl. Na obe zavarovanja uplačal je do svoje smrti dne 13. januarja 1892 vsaga vkup 192 gl. 16 kr.; dediči njegovi pa so prejeli od banke „Slavije“ 2000 gl.
7. Ivan Železnikar, urednik „Slov. Naroda“ v Ljubljani, zavaroval se je dne 30. junija 1882 za 1000 gl. Do svoje smrti dne 26. januarja 1891 uplačal je 381 gl. 60 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala dedicem 1000 gl.
8. Peter Budnar, c. kr. poštni oficijal v Ljubljani, zavaroval se je dne 10. maja 1876, ter je do svoje smrti dne 10. aprila 1892 uplačal 597 gl. 12 kr. Banka „Slavija“ izplačala je pa rodbini njegovej 1500 gl.
9. Andrej Velikajne, gostilničar v Ilirski Bistrici, bil je zavarovan od dne 15. maja 1880 do 3. dne junija 1887 in je v tej dobi uplačal 364 gl. 80 kr.; banka „Slavija“ pa je po smrti njegovej udovi 1000 gl.
10. Reza Kernova, kramarica v Cerkljah pri Kranju, zavarovala se je dne 20. aprila 1884 za 1000 gl. in banka „Slavija“ izplačala je njenim dedicem ta znesek, dasi je do svoje smrti dne 21. septembra 1892 uplačala le 241 gl. 20 kr.
11. Ernesta Jelusičeva, soproga občinskega blagajnika v Kastvu, bila je zavarovana od 5. februarja 1884 do 19. avgusta 1888 ter je v tem času uplačala 187 gl. 60 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala njenemu soprogu 1000 gl.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno:

generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani

v lastni hiši. Gospodske ulice št. 12. 11

Znatno znižane cene.

Stiskalnice za vino, sadje in oljke.

Izviren fabrikat 10—5

najnovije in izvrstne konstrukcije z neprestano delujočo dvojnato silo. Zajamčena je največa delavnost do 20% večja nego pri katerih si bodi drugih stiskalnicah. Pri vseh razstavah s prvimi nagradami odlikovani

mlini za grozdje, sadje in oljke, stroji za sušenje sadja, kakor tudi vseh drugih pridelkov iz rastlinstva, živalstva in rudništva, stiskalnice za seno, slamo itd. na roko, stroji za trebljenje koruze, za čiščenje žita. Najnovije avtomatične in patentovane „SYPHONIA“ škropilnice.

Izdelujejoje jedino le tovarnarji:

P. H. MAYFART & C.

tovarna za gospodarske in vinarske stroje

DUNAJ, II., Taborstrasse št. 76.

Kataloge razpošilja zastopnj. — Vsprejema zastopnike. Opominja se vsakdo, da pazi na ponarejanja.

Služba krčmarja

„Društveno krčmo“

v Rojanu

odda se pod ugodnimi pogoji.

Zahteva se znanje slovenskega in italijanskega jezika, spretnost in zvedenost v krčmarskih poslovih in kavejca 200 gl. Z službo je združena stalna mesečna plača po dogovoru in prsto stanovanje. Dokumentovane prošnje do 1. avgusta na združeno predstojništvo. Natančnejši pogoji v zadružni pisarni vsak četrtek od 6—7. ure zvečer.

V Rojanu, dne 1. julija 1893.

PREDSTOJNIŠTVO.

Gostilna s prenočišči „Alla Nuova Abbodanza“

Via Torrente št. 15. (poleg obeliskov Ciozza najosrednja lega v Trstu.)

Prostori so odprti in proskrbljeni s svežimi jedili do 2 ur popolnoci. Izvrstna namizna in desertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo ter se priporočam blagovoljni naklonjenosti slavnog občinstva.

104—89

P. Favero.

Kôtranove sladčice

katero izdeluje lekarničar

PRENDINI v Trstu

Telefon št. 394. 40—52

Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kôtranove izdelke prepričala me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kôtranovega izvlečka iz Norveškega izvrsne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtranova voda in glavice (Kapsule), lažje so, prožjavo in prebavijo ter se prodajajo po prav nizkej ceni. Da se ogne ponarejanju na enaj plati vdobljeno ime izdelovatelja Prendinija in na druge besede Catrame. V Trstu se prodajajo v lekarnici Prendini v škatljicah po 40 kr., prodajajo se tudi v vseh večjih lekarnah v družih deželah.

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER)

se prireja v Richterjevi lekarni v Pragi

(v zalogi odlikovane lekarni Praxmarer v Trstu, P. Grande)

obče poznano bolečino ublažujoče

drgaganje, dobiva se po večini

lekarn v steklenicah po gl. 1.20.

70 in 40 kr. Pri kupovanju treba

biti previdnim in je vsprejeti le

take steklenice kot pristne, ki so

previdene z „sidrom“ kot varstveno znamko.

Osrednja razpošiljalnica:

Richter's Apotheke z. Goldenen Löwen,

Prag. 43—16

Pozor!

Usojam si naznaniti p. n. občinstvu, da sem vnovič odprl v via Nuova št. 27

trgovino

z manifakturnim blagom

(prej Ivan Milič)

ter da v istej prodajam raznovrstno volneno blago, kakor tudi židane in volnene robce

52—8 M. Milič.

Kwizdina

restitucijska tekočina

pralna voda za konje

Cena steklenici avstr. velj. gl. 1.40.

Rabi se 30 let v dvornih hlevih, v večjih vojaških in zasebnih hlevih kot krepčilo pred težkim delom in po težkih delih, proti poditvam, izvinjenjem, otrplosti kit itd. ter daje konjem posebno moč za brzo tekanje.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah Avstro-Ogr.

GLAVNA ZALOGA:

Fran Iv. Kwizda

c. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni zdravnik,

okrožni lekar v Kornešburgu pri Dunaju.

Paziti je na zgornjo varstveno znamko in zahtevati je izrečno:

Kwizdina 1a—7

restitucijsko tekočino.